

การอบรมหลักสูตร “การจัดการองค์ความรู้ : ห้องสมุดและวิชาชีพบรรณารักษ์” รุ่นที่ 4
ระหว่างวันที่ 6 – 7 สิงหาคม 2561

ณ ห้องประชุมศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันโลกได้เข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy – KBE) งานต่างๆ จำเป็นต้องใช้ความรู้มาสร้างผลผลิตให้เกิดมูลค่าเพิ่มมากยิ่งขึ้น การจัดการความรู้เป็นคำกว้าง ๆ ที่มีความหมายครอบคลุมเทคนิค กลไกต่างๆ มากมาย เพื่อสนับสนุนให้การทำงานของแรงงานความรู้ (Knowledge Worker) ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กลไกดังกล่าว ได้แก่ การรวบรวมความรู้ที่กระจัดกระจายอยู่ที่ต่างๆ มารวมไว้ที่เดียวกัน สร้างบรรยากาศให้คนคิดค้น เรียนรู้ สร้างความรู้ใหม่ๆ ขึ้น การจัดระเบียบความรู้ในเอกสาร และทำสมุดหน้าเหลืองรวบรวมรายชื่อผู้มีความรู้ในด้านต่างๆ และสิ่งสำคัญที่สุด คือ การสร้างช่องทางและเงื่อนไขให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน เพื่อนำไปพัฒนางานให้สัมฤทธิ์ผล

ความรู้สามารถแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ ความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) และ ความรู้แฝงเร้น หรือความรู้แบบฝังลึก (Tacit Knowledge) ความรู้ชัดแจ้งเป็นความรู้ที่สามารถเขียนอธิบายออกมาเป็นตัวอักษร เช่น คู่มือปฏิบัติงาน ตำรา ฯลฯ ส่วนความรู้แฝงเร้นเป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน ยังไม่ได้ถอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร หรือบางครั้งก็ไม่สามารถถอดเป็นลายลักษณ์อักษรได้ ความรู้ที่สำคัญส่วนใหญ่ มีลักษณะเป็นความรู้แฝงเร้น อยู่ในคนทำงาน และผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเรื่อง จึงต้องอาศัยกลไกแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้คนได้พบกัน สร้างความไว้วางใจกัน และถ่ายทอดความรู้ระหว่างกันและกัน

การถ่ายทอดความรู้ อันเป็นส่วนประกอบของการจัดการองค์ความรู้ ซึ่งได้ปฏิบัติกันมานานแล้ว ตัวอย่างรูปแบบการถ่ายทอดความรู้ เช่น การอภิปรายของเพื่อนร่วมงานในระหว่างการทำงาน การอบรมพนักงานใหม่อย่างเป็นทางการ ห้องสมุดขององค์กร โปรแกรมการฝึกสอนทางอาชีพและการเป็นพี่เลี้ยง ซึ่งรูปแบบการถ่ายทอดความรู้มีการพัฒนารูปแบบโดยอาศัยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่กระจายอย่างแพร่หลายและกว้างขวาง อัน ก่อให้เกิดเทคโนโลยีฐานความรู้ ระบบผู้เชี่ยวชาญและคลังความรู้ ทำให้กระบวนการถ่ายทอดความรู้เป็นไปอย่างง่ายมากยิ่งขึ้น

จากที่ผ่านมาห้องสมุดหลายแห่งตระหนักความสำคัญและการสร้างองค์ความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุด ซึ่งถือเป็นแหล่งรวบรวมความรู้ที่หลากหลายรูปแบบ ประจวบกับเทคโนโลยีและความต้องการของสังคมในด้านการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตค่อนข้างแพร่หลายในสังคม แต่ผู้จัดการสารสนเทศหรือองค์ความรู้ของห้องสมุดยังคงค่อนข้างขาดแคลน อาทิ ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุด ดชด. ห้องสมุดประชาชน และห้องสมุดเรือนจำ/ทัณฑสถาน ไม่มีบรรณารักษ์วิชาชีพมาบริหารจัดการ จัดการและดำเนินงาน ให้ห้องสมุดได้มาตรฐานสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างห้องสมุด ทำให้ต่างคนต่างพัฒนา โดยไม่ได้คำนึงถึงรูปแบบมาตรฐานสากล ทำให้สูญเสียการลงทุนพัฒนาห้องสมุดและยังไม่คุ้มค่าเท่าที่ควร อีกทั้งรัฐบาลได้กำหนดให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ โดยในปี 2552-2561 รัฐบาลได้ประกาศให้เป็นทศวรรษแห่งการอ่าน อีกทั้งประเทศไทยได้รับการคัดเลือกให้เป็นเมืองหนังสือโลก

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ ตระหนักความสำคัญของการอ่าน โดยการสร้างองค์ความรู้สำหรับห้องสมุดและวิชาชีพบรรณารักษ์ เพื่อร่วมพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาบรรณารักษ์

เจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้เป็นบรรณารักษ์มืออาชีพ เพื่อผลักดันทศวรรษแห่งการอ่านให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยการสร้างองค์ความรู้สำหรับผู้ปฏิบัติงานห้องสมุด เพื่อพัฒนาห้องสมุดสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านห้องสมุดและวิชาชีพบรรณารักษ์ทั้งงานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ งานกิจกรรม และคู่มือการดำเนินงานสำหรับบรรณารักษ์ให้ทันสมัย และมาตรฐานสากล
2. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาหาความรู้ พัฒนา ปรับปรุง เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน บริหาร บริการ งานห้องสมุดประเภทต่าง ๆ ในสังคมไทยให้มีศักยภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อร่วมนำพาห้องสมุดสังคมไทยก้าวไปสู่ห้องสมุดสังคมประชาคมอาเซียน

กลุ่มเป้าหมาย

1. เชิงปริมาณ
 - บรรณารักษ์ห้องสมุดได้รับการอบรม ความรู้ห้องสมุดและวิชาชีพบรรณารักษ์ เพื่อให้ผู้รับผิดชอบห้องสมุด ครูที่ไม่มีวุฒิบรรณารักษ์ สามารถพัฒนาห้องสมุดได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ไม่น้อยกว่า 300 คน
 - ห้องสมุดกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียนในสังกัด สพฐ. หรือ กทม. ห้องสมุดโรงเรียน ตชด. ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดพร้อมปัญญา กรมราชทัณฑ์ ห้องสมุดเครือข่ายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความรู้ ความเข้าใจในการใช้ องค์ความรู้เพื่อพัฒนาห้องสมุด สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้และพัฒนาห้องสมุดไม่น้อยกว่า 300 แห่ง
2. เชิงคุณภาพ
 - บรรณารักษ์ห้องสมุดมีองค์ความรู้ด้านการบริหาร บริการและจัดการทรัพยากรห้องสมุด อันจะก้าวไปสู่บรรณารักษ์มืออาชีพต่อไป
 - ห้องสมุดกลุ่มเป้าหมายมีระบบ ระเบียบ และบริการได้มาตรฐานสากล สามารถแลกเปลี่ยนและใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างห้องสมุดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อกลุ่มเป้าหมาย

ต่อกลุ่มเป้าหมาย

1. บรรณารักษ์ห้องสมุดแต่ละประเภทมีความรู้ความสามารถ มีความพร้อมในการพัฒนาห้องสมุดได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน
2. ห้องสมุดกลุ่มเป้าหมาย มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาบรรณารักษ์และห้องสมุดเพื่อพัฒนาให้ได้มาตรฐาน สามารถแลกเปลี่ยนและการใช้ข้อมูลร่วมกัน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมไทย

ต่อสังคมโดยรวม

1. ภาพลักษณ์อันดีของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในฐานะหน่วยงานที่สนับสนุนแหล่งเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้านห้องสมุดและวิชาชีพบรรณารักษ์สำหรับสังคมไทย ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบและมาตรฐานสากล
2. ห้องสมุดในสังคมไทย มีทิศทางและแนวทางในการดำเนินงานห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน สากล กระจายไปตามส่วนต่าง ๆ โดยการใช้องค์ความรู้ 7 หมวดดังกล่าวผ่านสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์

สถานที่ประชุม

ห้องประชุมศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ข้างสถานทูตสาธารณรัฐประชาชนจีน ถนนรัชดาภิเษก เขตห้วยขวาง กทม.

ค่าลงทะเบียน ไม่มีค่าใช้จ่าย ผู้เข้าอบรมจะได้รับหนังสือการจัดการองค์ความรู้ (จำนวนจำกัด 200 คนเท่านั้น)

กำหนดการอบรมโครงการการจัดการองค์ความรู้ "ห้องสมุดและวิชาชีพบรรณารักษ์"
รุ่นที่ 4 วันที่ 6-7 สิงหาคม 2561
ณ ห้องประชุมศาสตราจารย์ สังเวียน อินทวิชัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วันจันทร์ที่ 6 สิงหาคม 2561

- 8.00 - 8.30 น. ลงทะเบียน
- 8.30 - 9.00 น. รายงานการอบรม "การจัดการองค์ความรู้ : ห้องสมุดและวิชาชีพบรรณารักษ์"
โดย ศ.ดร.ชุตินา สัจจามันท์ นายกสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ
กล่าวเปิดอบรม "การจัดการองค์ความรู้ : ห้องสมุดและวิชาชีพบรรณารักษ์"
โดย ดร.กฤษฎา เสกตระกูล รองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 9.00-9.30 น. การบรรยาย เรื่อง "ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจไทย"
โดย ดร.กฤษฎา เสกตระกูล รองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
การบรรยาย เรื่อง "แนะนำศูนย์เรียนรู้ตลาดทุนไทย"
โดย คุณปิยาภรณ์ ครอบจันทร์ ผู้อำนวยการอาวุโส
หัวหน้าฝ่ายพัฒนาความรู้ผู้ลงทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 9.30-9.45 น. พัก อาหารว่าง
- 9.45-10.45 น. การบรรยายเรื่อง "ห้องสมุดและประวัติสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย"
แนะนำ "งานจัดตั้งและดำเนินงานห้องสมุด"
1. การจัดตั้งห้องสมุด การบริหารงานห้องสมุด & การดำเนินงานห้องสมุด
2. มาตรฐานห้องสมุด
3. จรรยาบรรณห้องสมุด
โดย อ.สุวคนธ์ ศิริวงศ์วัฒน์ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ
- 10.45-11.45 น. แนะนำ "งานเทคนิคห้องสมุด"
1. การคัดเลือก จัดหา จัดซื้อ ทรัพยากร 2. การลงทะเบียนทรัพยากร
โดย รศ.ดร.ทัศนีย์ หาญพล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- 11.45-13.00 น. อาหารกลางวัน
- 13.00-14.30 น. แนะนำ "งานเทคนิคห้องสมุด" (ต่อ)
3. การวิเคราะห์ทรัพยากร 4. การให้หัวเรื่อง 5. การจัดเตรียมทรัพยากร
โดย อ.นันทพร ธนะกุลบริภัณฑ์ ข้าราชการบำนาญ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- 14.30-14.45 น. พัก อาหารว่าง
- 14.45-16.00 น. แนะนำ "งานเทคนิคห้องสมุด" (ต่อ)
6. การบำรุงรักษาทรัพยากร 7. การสำรวจทรัพยากร 8. การจำหน่ายทรัพยากร

โดย **อ.นันทพร ณะกุลบริภัณฑ์** ข้าราชการบำนาญ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
16.00-16.30 น. **แนะนำการใช้ "ตารางเลขผู้แต่งหนังสือภาษาไทยสำเร็จรูป"**
โดย **อ.นันทพร ณะกุลบริภัณฑ์** ข้าราชการบำนาญ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

วันอังคารที่ 7 สิงหาคม 2561

- 8.30 - 10.00 น. **แนะนำ "งานบริการและกิจกรรมห้องสมุด"**
1. การบริการพื้นฐานห้องสมุด
โดย **อ.พูลสุข ปรีวัตรวรวุฒิ** สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
 2. การบริการเสริมประเภทต่าง ๆ
โดย **อ.พูลสุข ปรีวัตรวรวุฒิ** สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ
 3. การจัดกิจกรรมห้องสมุด & กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
โดย **อ.พูลสุข ปรีวัตรวรวุฒิ** สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
- 10.00-10.15 น. พัก อาหารว่าง
- 10.15-10.45 น. **แนะนำ "งานเทคโนโลยีห้องสมุด"**
1. การบริหารจัดการห้องสมุดยุคใหม่
โดย **อ.สุจิตร์ สุภาพ** สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ
- 10.45-12.00 น. **แนะนำ แนวทางการคัดเลือกระบบโปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ Open Source**
- KOHA - ULibM - OBEC - PMB
โดย **อ.สุจิตร์ สุภาพ** สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ
อ.นวภรณ์ ชังบุตรดา ข้าราชการบำนาญ สพฐ. กระทรวงศึกษาธิการ
- 12.00-13.00 น. **อาหารกลางวัน ตามอัธยาศัย**
- 13.00-14.30 น. **แนะนำ "งานเทคโนโลยีห้องสมุด" (ต่อ)**
2. เทคโนโลยีสารสนเทศกับการประยุกต์ในงานห้องสมุด
โดย **ดร.นฤมล รื่นไวย์** สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ
 3. การจัดการสารสนเทศดิจิทัลสำหรับงานห้องสมุด
โดย **อ.ประดิษฐา ศิริพันธ์** สถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์
- 14.30-14.45 น. พัก อาหารว่าง
- 14.45-16.00 น. **แนะนำ "แนวปฏิบัติที่ดีสำหรับห้องสมุด : การบริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิต"**
โดย **อ.เมฆินทร์ ลิขิตบุญฤทธิ์** ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
อ.สุจิตร์ สุภาพ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ
- 16.00-16.30 น. **มอบวุฒิบัตร กล่าวปิดการอบรม และถ่ายภาพร่วมกันเป็นที่ระลึก**
โดย **ศ.ดร.ชุตินา สัจจามันท์** นายกสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ

*ผู้เข้ารับการอบรม จำนวนชั่วโมงไม่ต่ำกว่า 80% จะได้รับวุฒิบัตร